

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 176/18

mun. Chișinău

29.11.2024

Inspectoare de integritate superioară a Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Daniela BALMUȘ, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Ion Băbălău, viceprimar al com. Pelinia, r-nul Drochia, domiciliat în XXXXX XXXXX, IDNP: XXXXX, în temeiul art. 35 al Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Legea nr. 132/2016*) a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 07.10.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, a fost înregistrată sesizarea cu nr.04/1264, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016)*, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, se solicită verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, din perspectiva faptului că *subiectul declarării vizat a participat la examinarea subiectului și la adoptarea deciziei Consiliului com. Pelinia, r-nul Drochia cu privire la încetarea contractului individual de muncă a ex-administratorului ÎM „Gospodăria Comunală din satul Pelinia” și numirea sa în funcție de administrator al ÎM „Gospodăria Comunală din satul Pelinia”*.

Conform prevederilor art. 31 alin. (1), art. 37 alin.(4) din *Legea nr. 132/2016*, urmare procedurii prealabile de verificare a sesizării privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, la data de 01.11.2024, cu numărul 151/18, a fost emis *Procesul-Verbal de inițiere a controlului*, în privința dlui Ion Băbălău.

Acțiunile supra, aducându-i-se spre cunoștință dlui Ion Băbălău, prin scrisoarea nr. 04-18/9552 din 01.11.2024, concomitent, prezentându-i spre cunoștință, drepturile de care beneficiază, urmare a inițierii procedurii de control, prevăzute de art. 32 din *Legea nr. 132/2016*.

În conformitate cu art. 19 lit. b) din *Legea 132/2016*, prevede, *Inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*.

Este de menționat, potrivit datelor din sistemul informațional e-Integritate s-a constatat că, dl Ion Băbălău deține funcția de viceprimar al com. Pelinia, r-nul Drochia, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu art.3 alin.(1) lit.a) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și al intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016)*.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de *Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011*.

În sensul art.2 din Legea nr. 133/2016, *conflict de interese* – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din:

- *activitățile sale în calitate de persoană privată,*
- din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate,
- din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

În conformitate cu prevederile art. 11 din legea menționată supra, în procesul îndeplinirii atribuțiilor lor de serviciu, subiecții declarării sînt obligați să respecte următoarele principii generale de evitare a conflictelor de interese:

- a) servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate;
- b) asigurarea transparenței și a controlului public al activității;
- c) responsabilitatea individuală și exemplul personal.

Potrivit prevederilor art. 12 alin. (3),(4) din Legea nr. 133/2016, *conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.*

Prin urmare, potrivit prevederilor art. 12 alin. (7) al Legii nr. 133/2016, dl Ion Băbălău, în calitate de viceprimar al com. Pelinia, r-nul Drochia, are obligativitatea de a declara conflictele de interese apărute **în termen de 3 zile, în mod direct către Autoritatea Națională de Integritate.**

Inspectorul de integritate notează că o circumstanță va prezenta un conflict de interes dacă va întruni cele 4 condiții obligatorii:

- a) Deținerea calității de subiect al declarării;
- b) Aflarea în exercițiul funcției;
- c) Existența sau apariția situației în care acesta este chemat să ia decizii sau să participe la luarea deciziei;
- d) Prezența interesului personal care influențează sau poate să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu.

Potrivit, prevederilor art. 14 alin. (4),(5) din Legea menționată supra, subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. **În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere,** prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, **subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.**

Conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, în termen de 3 zile de la data la care a fost informat despre conflictul de interese real al subiectului declarării, are obligația să soluționeze conflictul de interese, aplicând una dintre următoarele opțiuni, în măsura în care legile speciale nu prevăd altfel:

a) restricționarea accesului subiectului declarării, afectat de un conflict de interese, la anumite informații sau restricționarea participării lui la examinarea situațiilor care au legătură cu interesul său personal;

b) transferul subiectului declarării într-o altă funcție, cu acordul scris al acestuia;

c) redistribuirea sarcinilor și atribuțiilor subiectului declarării sau delegarea responsabilității de emiterie/adoptare a actului administrativ, de încheiere a actului juridic, de participare la luarea deciziei sau de luare a deciziei către o altă persoană cu competențe decizionale, inclusiv în cazul în care conflictul de interese real se poate repeta;

d) acceptarea emiterii/adoptării actului administrativ, încheierii actului juridic, participării la luarea deciziei sau luării deciziei, dacă opțiunile de soluționare specificate la lit. a), b) și c) nu pot fi aplicate.

Prin demersurile nr. 04-18/8499 din 08.10.2024, 04-18/8571 din 09.10.2024, inspectoarea de integritate a solicitat actele relevante speței în cauză.

Respectiv, prin răspunsurile înregistrate cu nr. 12108 din 09.10.2024 și nr. 12231 din 11.10.2024, Primăria com. Pelinia a prezentat un set de acte relevante, după cum urmează:

Potrivit, documentelor prezentate se denotă faptul că, la data de 19.09.2024 dl Ion Băbălău, în calitate de Președinte a ședinței al Consiliului com. Pelinia, r-nul Drochia a semnat Decizia nr. 7/3 din 19.09.2024 cu privire la încetarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, cu administratorul ÎM „Gospodăria comunală Pelinia”.

Este de menționat faptul că, în cadrul Ședinței Consiliului com. Pelinia, r-nul Drochia din data de 19.09.2024, dl Ion Băbălău a fost propus în calitate de administrator interimar al ÎM „Gospodăria comunală Pelinia”.

Respectiv, în urma procedurii de vot (pro-14, împotriva-0, abținut-1), dl Ion Băbălău a fost numit în calitate de administrator interimar al ÎM „Gospodăria comunală Pelinia”.

În cadrul procedurii de vot, dl Ion Băbălău s-a abținut de a vota numirea sa în calitate de administrator interimar al ÎM „Gospodăria comunală Pelinia”.

Potrivit materialelor acumulate, dl Ion Băbălău, în calitate de Președinte a ședinței a semnat în privința sa Decizia nr. 7/3 din 19.09.2024 cu privire la încetarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, cu administratorul ÎM „Gospodăria comunală Pelinia”, potrivit pct. 5 „Se delegă administratorului interimar Băbălău Ion, în termen de 30 zile să înregistreze modificările parvenite la Agenția Servicii Publice”.

Prin demersul nr. 04-18/9565 din 01.11.2024, inspectoarea de integritate a solicitat expunerea punctului de vedere privind cele menționate supra.

Prin răspunsul înregistrat cu nr. 13989 din 26.11.2024, subiectul declarării a relatat punctul său de vedere privind speța în cauză „[...] pentru desfășurarea ședinței s-a solicitat de către secretar un consilier care va prezida ședința. A fost propus Ion Băbălău, unde eu am refuzat, alte candidaturi nu au fost și cu votul unanim al consilierilor prezenți am fost ales președinte al ședinței din 19.09.2024. Când s-a supus votului întărirea ordinii de zi eu am spus că la întrebarea cu Gospodăria Comunală eu nu am să particip la vot. Am supus la vot fiecare în parte întrebare. La întrebarea cu Gospodăria Comunală iarăși am anunțat că eu nu particip la vot, că nu pot vota eu pentru mine, unde secretarul consiliului a notat voturile „pentru”, „abținut” sau „împotriva”.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069/003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

A fost solicitat de către consilieri că fiecare vot să fie nominalizat, întru așa mod s-a desfășurat ședința, totul transparent și fiecare vot înregistrat a fiecărui consilier, inclusiv și al meu.

Pot comunica și explica că „Gospodăria Comunală” nu am luat-o în primire nu am semnat nici un act de predare-primire. În scurt timp s-a desfășurat concursul la administrator „Gospodăria Comunală”. Despre careva conflict de interese am aflat de la dvs., unde cu certitudine și cu mâna pe inimă nu am știut că trebuie să declar la ANI careva acte....”

Inspectorul de integritate conchide că, argumentele invocate de către subiect, vin în contradicție cu instituția evitării conflictelor de interese și modul de soluționare ale acestora, astfel, pentru fiecare acțiune contrară legislației intervine instituția sancționării.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face *până* la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Declarația privind conflictul de interese real se înregistrează în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, ținut conform anexei nr. 4 de către persoana desemnată de conducătorul organizației publice.

De fapt, obligația respectării regimului juridic al conflictelor de interese este tipică fiecărui subiect al declarării. Așadar, dobândirea calității de subiect al declarării în sensul Legii nr. 133/2016 obligă persoana să se conformeze rigorilor legale ce decurg din acest statut.

În conformitate cu art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069/003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Însă, în conformitate cu prevederile legale menționate supra, dl Ion Băbălău, urma să declare conflictul de interese real apărut în termen de 3 zile la Autoritatea Națională de Integritate, însă în cadrul Autorității Naționale de Integritate nu a fost înregistrată nici o declarație de conflict de interese privind subiectul vizat.

Este menționat faptul, în situația în care subiectul declarării a dorit soluționarea conflictului de interese prin abținere, urma să informeze Autoritatea Națională de Integritate despre decizia luată, iar Autoritatea în rezultat în termen de 3 zile se expunea referitor la speța în cauză în conformitate cu prevederile citate supra.

La fel, în cadrul Autorității Naționale de Integritate nu a fost înregistrată nici o declarație de abținere din partea subiectului declarării dl Ion Băbălău.

Pe lângă faptul că inspectorului de integritate îi revine rolul de a aplica corect normele de drept material, precum și a stabili corect obiectul probațiunii, inspectorul de integritate stabilește și legătura dintre circumstanțele de fapt și mijloacele de probațiune administrate.

Conform art.38 alin.(1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, *în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate, emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.*

Potrivit art.39 alin.(1) din Legea nr. 132/2016 *în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică, după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.*

Conform art.39 alin.(2) din legea sus menționată, *inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.*

La caz, informațiile disponibile despre activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate denotă că, subiectul controlului este la prima verificare pe aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese. Prin urmare, inspectorul de integritate consideră neproportională aplicarea în privința subiectului controlului interdicția de ocupare a funcției publice sau de demnitate publică.

Luând în considerație constatările efectuate în cadrul controlului, pentru abaterile comise de dnul Ion Băbălău, în timpul exercitării funcției de viceprimar al com. Pelinia, r-nul Drochia, inspectorul de integritate va declanșa procedura contravențională conform art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea 132/2016.

Astfel, coroborând prevederile cadrului legal menționat supra cu circumstanțele speței de referință reflectate în sesizare, precum și cele determinate la etapa realizării controlului, în temeiul prevederilor art. 19,35-39 din Legea nr. 132/2016,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Ion Băbălău, viceprimar al com. Pelinia, r-nul Drochia, manifestat prin nedeclararea conflictului de interese, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, fapt care a adus la consumarea acestuia.
2. Se aduce la cunoștință dlui Ion Băbălău actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspectoare de integritate superioară
a Inspectoratului de Integritate**

Daniela BALMUȘ